

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СТАРОИКШУРМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422066, Республика Татарстан, Сабинский район,
с. Старая Икшурма, ул. Ленина, д. 17
тел. 8 (84362) 41-6-47

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИСКЕ ИКШЕРМӘ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422066, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Иске Икшөрмә авылы, Ленин урамы, 17 йорт
тел. 8 (84362) 41-6-47

e-mail: sik.sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
30.01.2023

КАРАР
№4

Иске Икшөрмә авыл жирлегенең муниципаль программаларын эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү Тәртибен раслау турында, һәм Иске Икшөрмә авыл жирлеге муниципаль программаларын тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү Тәртибен раслау

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 һәм 17 статьялары, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Иске Икшөрмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Иске Икшөрмә авыл жирлеге бюджеты чыгымнарының нәтижәләгән һәм социаль-икътисадый үсеш бурычларын хәл итүнең нәтижәләгән арттыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Иске Икшөрмә авыл жирлегенең муниципаль программаларын эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү Тәртибен расларга (1 нче кушымта).
2. Иске Икшөрмә авыл жирлеге муниципаль программаларын тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү Тәртибен расларга (2 нче кушымта).
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.
4. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматлар турындагы рәсми порталында мәгълүмати-телекоммуникацион «Интернет» челтәрәндә <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Иске Икшөрмә авыл жирлеге рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/ikshurma> адресы буенча урнаштырырга.
5. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Иске Икшөрмә авыл жирлеге башлыгы А. И. Биккин

Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы
Иске Икшермә Башкарма комитетының
2023 нче ел 30 нчы гыйнварендә 4 номерлы
карарына 1 нче кушымта

Иске Икшермә авыл жирилегенең муниципаль программаларын эшләү, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү
ТӘРТИБЕ

Өлеге Тәртип Иске Икшермә авыл жирилегенең муниципаль программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм контрольдә тоту кагыйдәләрен (алга таба – муниципаль берәмлек, Тәртип) билгели.

1. Төп төшенчәләр һәм терминнар

1.1. Бу Тәртиптә түбәндәге төшенчәләр һәм терминнар кулланыла:

- муниципаль берәмлекнең муниципаль программасы (алга таба - муниципаль программа) - тиешле чорга эшчәнлекнең билгеләнгән өлкәләрендә муниципаль сәясәтнең өстенлекләренә һәм максатларына ирешүне тәэмин итә торган бурычлар, үтәү сроклары, башкаручылар һәм ресурслар буенча үзара бәйләнгән планлаштырыла торган чаралар комплексын һәм муниципаль сәясәт инструментларын үз эченә алган стратегик планлаштыру документы;

- муниципаль программа үз эченә тиешле структур элементларны үз эченә алган ярдәмче программаларны ала:

1) төп чаралар,

2) ведомствоның максатчан программалары,

3) муниципаль проектлар,

4) чаралар,

5) муниципаль проектларның аерым чаралары, (шул исәптән халыкның аерым төркемнәренең ихтыяжларын исәпкә алу, кирәк булганда);

- ярдәмче программа - муниципаль программаның состав өлеше ул аерым максатларга ирешүгә һәм муниципаль программа кысаларында аерым бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән чаралар (проектлар) комплексы;

- максатчан күрсәткечләр (индикаторлар) - муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышын, муниципаль программада каралган максатларга ирешү һәм бурычларны хәл итү күрсәткечләре;

- муниципаль программаның нәтижәлелеге - муниципаль программаны муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисады үсешен тормышка ашыру нәтижәләренең өлеше.

1.2. Муниципаль программаны эшләү һәм тормышка ашыру җаваплы башкаручы, башкаручылар һәм муниципаль программада катнашучылар тарафыннан башкарыла.

1.3. Муниципаль программаның җаваплы башкаручысы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- муниципаль программаны эшләү;

- муниципаль программа структурасын формалаштыру, муниципаль программада катнашучылар һәм башкаручылар исемлеген;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруны оештыру, шул исәптән гамәлгә ашыру нәтижәләрен мониторинглау;

- муниципаль программага үзгәрешләр проектларын әзерләү һәм инициатива күрсәтү;

- муниципаль программада катнашучылардан һәм башкаручылардан кирәкле мәғлүмат һәм белешмәләр сорау;

- муниципаль программаның нәтижәләгәнә бәя бирү;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап әзерли.

1.4. Муниципаль программаның җаваплы башкаручысы йөкләмәсе буенча муниципаль программаны (подпрограмманың, аерым структур элементларның) эшләүче булып муниципаль программаны башкаручылар һәм (яисә) әлегә өлкәдә эшчәнлекләрен гамәлгә ашыручы муниципаль учреждениеләр чыгыш ясый ала.

1.5. Муниципаль программаны башкаручылар – Иске Икшермә авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба-Башкарма комитет), башка җирле үзидарә органнары, муниципаль программаны, ярдәмче программаны яки ярдәмче программаның аерым структур элементларын эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен җаваплы муниципаль учреждениеләр.

1.6. Муниципаль программада катнашучылар - Иске Икшермә авыл җирлеге башкарма комитеты, җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр, хокуклары муниципаль программаның бер яки берничә структур элементын гамәлгә ашыруда катнашучы, үз компетенциясе кысаларында муниципаль программаның бер яки берничә структур элементын гамәлгә ашыруда катнашучы юридик һәм физик затлар.

2. Гомуми нигезләмәләр

2.1. Муниципаль программалар федераль, региональ һәм муниципаль норматив хокукий актлар нигезләмәләреннән, Башкарма комитет карарларыннан, муниципаль берәмлек башлыгының карарларыннан, муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары карарларыннан чыгып эшләнә.

Муниципаль программаларны формалаштырганда милли проектларның, федераль проектларның максатлары һәм бурычлары исәпкә алына, тиешле өлкәләрдә гамәлгә ашырыла торган милли проектларның, региональ проектларның состав өлеше булып тора.

2.2. Муниципаль программаларга Иске Икшермә авыл җирлеге (алга таба - муниципаль берәмлек бюджеты, җирлек бюджеты) бюджетыннан тулысынча яки өлешчә финанслана торган программалар керә.

2.3. Муниципаль программаны ярдәмче программаларга һәм подпрограммаларның структур элементларына бүлү максатларга һәм хәл ителә торган бурычларның күләменнән һәм катлаулылыгыннан, шулай ук аларны тормышка ашыруны рациональ оештыру принцибыннан чыгып башкарыла.

2.4. Муниципаль программалар чаралары ведомство максатчан программаларын да кертеп, озак сроклы максатчан программалар чараларын кабатлый алмый.

Аерым очрактарда муниципаль программалар берничә муниципаль программаны һәм (яки) ведомство максатчан программаларын берләштерү юлы белән формалаштырылырга мөмкин, шулай ук ведомство максатчан программаларыннан яки башка муниципаль программаларның ярдәмче программаларына үзгәртелә.

2.5. Муниципаль программаларның максатларын, бурычларын һәм төп чараларын, шулай ук аларның максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) формалаштырганда финанслауның тиешле чыганаclarы, шул исәптән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, бюджеттан тыш чыганаclar, шулай ук муниципаль программа нәтижәләренә ирешүгә йогынты ясый торган башка инструментлар күләмнәре исәпкә алына.

2.6. Муниципаль программалар Башкарма комитет карары белән раслана.

Муниципаль программаның ярдәмче программаларына һәм структур элементларына үзгәрешләр кертү муниципаль программага үзгәрешләр кертү юлы белән башкарыла.

2.7. Муниципаль программаны раслау (муниципаль программага үзгәрешләр кертү) турындагы Башкарма комитет карары Иске Икшермә авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

3. Муниципаль программаларны эшләү өчен нигезләр

3.1. Муниципаль программаларны эшләү өчен нигез булып тора:

а) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенә өстенлекләре һәм төп юнәлешләре белән билгеләнгән максатлар һәм бурычлар булу;

б) жирлек үсешенә проблемалы мәсьәләләре булу;

в) федераль, региональ һәм (яки) муниципаль дәрәжәдәге хокукый актларда шундый ук программалар эшләү һәм кабул итү турында таләпләр (төкьдимнәр) булу, шул исәптән, тиешле муниципаль программа булу Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар бирү шарты булса.

Программаны эшләү инициаторы Башкарма комитет булмаган очракларда, муниципаль программаны (ярдәмче программа, ярдәмче программаның структур элементы, муниципаль проекты) эшләү (үзгәртү) буенча төкьдимнәр Башкарма комитетка гамәлдәге документ әйләнеше кагыйдәләре нигезендә жиберелә.

4. Программалар эшләү

4.1. Муниципаль программалар проектларын эшләү инициаторлары Иске Икшермә авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет), Иске Икшермә авыл жирлеге башлыгы (алга таба – Башлык) булырга мөмкин.

4.2. Федераль һәм (яки) региональ хокукый актларда муниципаль программаны эшләү турында таләпләр булганда, муниципаль программа проектын эшләү (муниципаль программага үзгәрешләр кертү) турындагы карарны Башлык кабул итә.

4.3. Муниципаль программа үз эченә ала:

- муниципаль программа паспорты;

- ярдәмче программаларның паспортлары;

- муниципаль программаның структур элементлары исемлеген һәм характеристикалары, аларны гамәлгә ашыру соокларын һәм көтелгән нәтижеләрне, шулай ук ярдәмче программаның һәм гүлаем муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре һәм нәтижеләре белән бәйләнеш турында белешмәләрен күрсәтәл;

- кирәкле муниципаль актларның исемнәрен һәм кабул итү вакытларын күрсәтәл, муниципаль программаның максатына һәм (яисә) көтелгән нәтижеләренә ирешүгә юнәлдерелгән хокукый жайга салуның төп чаралары;

- муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренә (индикаторларының) пландагы күрсәткечләре ярдәмче программалар, ярдәмче программаның структур элементлары һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыру еллары буенча бүлгәндә;

- муниципаль Программаны финанс белән тәмин итү турында белешмәләр, ярдәмче программаларның структур элементлары, гамәлгә ашыру еллары һәм муниципаль программаны финанслау чыганакалары буенча;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру буенча чаралар исемлеген;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап;

- өстөмө һәм нигезлөү материаллары (муниципаль программаның жаваплы башкаручысы карары буенча).

4.4. Муниципаль программа паспортында түбөндөгө бүлекләр булырга тиеш:

- 1) Муниципаль программаның исеме;
- 2) Муниципаль программаның жаваплы башкаручысы;
- 3) Муниципаль программаны башкаручылары;
- 4) Муниципаль программада катнашучылар;
- 5) Муниципаль программаның максатлары;
- 6) Муниципаль программаның бурычлары;
- 7) Муниципаль программаның максатчан күрсөткөчлөрө (индикаторлары) ;
- 8) Муниципаль программаны гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары;
- 9) Муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тээмин итү;
- 10) Муниципаль программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре;
- 11) Муниципаль программаның ярдәмче программалары исемлеге, шул исәптән төп чаралар, ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар;
- 12) Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында сатып алына торган (булдырыла торган) муниципаль милек исемлеге;
- 13) Муниципаль программаны гамәлгә ашыру процессында күрсәтелә торган (башкарыла торган) муниципаль хезмәтләр һәм эшләр исемлеге.

4.5. Муниципаль программа үзөнчөлөктөрөн исәпкә алып, жаваплы башкаручы карары буенча, муниципаль программа паспортының тиешле бүлекләре таблицада чагылтырга мөмкин.

4.6. Муниципаль программаның ярдәмче программасы паспорты муниципаль программа паспортына охшаш формалаштырыла, шул ук вакытта «Муниципаль программаның ярдәмче программалары исемлеге, шул исәптән төп чаралар, ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар» бүлегә «Ярдәмче программаның төп чаралары, шул исәптән ведомство максатчан программалары һәм муниципаль проектлар исемлеге»бүлегә белән алмаштырыла.

4.7. Исем муниципаль программаның максатларына мөмкин кадәр туры килергә тиеш.

4.8. Муниципаль программаның максатлары һәм бурычлары жирлекнең социаль - икътисади үсешенә, төп юнәлешләренә туры килергә тиеш.

Муниципаль программа максатларына куела торган таләпләр:

- үзөнчөлөк (максатлар муниципаль заказчылар, башкаручылар һәм муниципаль программа чараларында катнашучылар компетенцияләренә туры килергә тиеш);

- ирешү (максатларга ирешеп була);

- үлчәнеш (максатларга ирешү нәтижеләрен санлы бәялөү мөмкинлеге булырга тиеш);

- вакыт билгеләмәсе (максатка ирешү вакыты билгеләнәргә һәм аңа ирешү этаплары билгеләнәргә тиеш).

4.9. Муниципаль программага финанслауның башка чыганакларын, жирлек бюджетыннан тыш, аларны документаль раслаганда гына көртөргә мөмкин (федераль һәм региональ дәүләт һәм башка максатчан программалар паспортлары, тиешле бюджетлар турындагы законнар һәм карарлар, имзаланган килешүләр, килешүләр, гарантия хатлары).

4.10. Муниципаль программага үзгәрешләр көртү вәкиллеке органның муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр көртү турындагы карар проектын өзөрлөү өчен нигез булып тора.

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Иске Икшермә авыл жирлегендә бюджет

төзелешә һәм бюджет процессы турындагы Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

Агымдагы финанс елында муниципаль бәрәмлек бюджеты үтөлешә барышында муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү күрсәткечләре муниципаль программа составында расланган күрсәткечләрдән, бюджет турында карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүне жайга сала торган Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм муниципаль бәрәмлекнең норматив хокукий актлары нигезендә каралган чикләрдә һәм нигезләрдә аерылып торырга мөмкин.

4.11. Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) аны гамәлгә ашыру этапларын, бурычларны хәл итү һәм максатларга ирешү этапларын, шулай ук:

а) муниципаль программаны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән конкрет өлкә үсешә үзәнчеләген, проблемаларны һәм төп бурычларны чагылдырырга;

б) санлы мәгънәгә ия булу;

в) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның төп бурычларын һәм этапларын хәл итүгә турыдан-туры бәйлә;

г) муниципаль йөкләмәнең төп параметрларын күрсәтелә торган муниципаль хезмәтләренң сыйфаты һәм күләме (башкарыла торган эшләр) өлешендә чагылдырырга.

4.12. Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) исемлегенә түбәндәге шартларның берсән канәгатьләндерә торган күрсәткечләр кертелергә тиеш:

а) Россия Федерациясә законнарында, региональ законнарда билгеләнгән, халыкара рәешмаләр кабул иткән методикалар буенча исәпләнә;

б) дәүләт (федераль, региональ) статистик күзәтү мәгълүматлары нигезендә, шул исәптән жирик территориясәндә билгеләнә яки ведомствосара хезмәттәшлек кысаларында ачык булган яки җаваплы башкаручыга һәм муниципаль программа башкаручыларына үтәмлә булган мәгълүмат мониторингы нигезендә билгеләнергә мөмкин;

в) Башкарма комитет тарафыннан расланган, муниципаль программага өстәмә һәм нигезләү материалларында китерелгән методикалар буенча исәп-хисап ясала.

4.13. Максатчан күрсәткечләренә (индикаторларны) исәпләү методикасы күзәтелә торган күренешләренә, объектларны, процессларны яки аларның үзлекләрен (шул исәптән үлчәү бәрәмлекләренәң бердәмләген һәм исәп-хисапларның вакыт аралыгын) чагылдыручы күрсәткечләренң чагыштырылышын тәэмин итәргә тиеш.

4.14. Муниципаль программаның җаваплы башкаручысы муниципаль программа проектын һәм муниципаль программаны башкаручылар тарафыннан раслау өчен муниципаль программаны раслау турында Башкарма комитет карары проектын тәкъдим итә.

5. Муниципаль программаны тормышка ашыру белән идарә итү

5.1. Чираттагы финанс елыннан башлап финанслау каралган муниципаль программалар чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирик бюджетты турында карар проектын керткән көнгә кадәр бер айдан да соңга калмыйча, вәкилләклә органда расланырга тиеш.

5.2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме жирик бюджеттының ведомство структурасы

составында чираттагы финанс елына нем план чорына чыгымнар структурасы составында жирлек бюджеты турындагы вәкиллекле орган карары белен раслана.

5.3. Муниципаль программа нәтижелеренә ирешү максатларында жаваплы башкаручы:

- муниципаль программада катнашучылар нем башкаручылар эшченлеген тормышка ашыру нем координацияләү белен оператив идарә итүне тәэмин итә;
- муниципаль программа чараларын үтәү срокларының үтөлешен нем сыйфатын агымдагы контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;
- әлеге Тәртипнең 7 бүлегә нигезендә муниципаль программаны тормышка ашыруның барышы турында хисап әзерли нем бухгалтериягә тапшыра;
- муниципаль программа нәтижелеренә ирешмәү куркынычын бәяли нем мондый куркынычларны киметү (бетерү) буенча тәкъдимнәр әзерли;
- муниципаль программага үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр әзерли.

5.4. Муниципаль программада катнашучылар нем башкаручылар:

- сатып алулар әлкәсендә гамәлдәге законнар нигезендә муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле товарлар, эшләр нем хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыралар;
- үз компетенциясе чиклерендә муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисапны билгеленген срокларда әзерлиләр нем жаваплы башкаручыга тапшыралар;
- жаваплы башкаручыга нәтижеләргә ирешмәү куркынычы нем муниципаль программага үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр әзерлиләр нем жиберәләр.

5.5. Муниципаль программаның нәтижелеләген бәяләү Иске Йкшермә авыл жирлегә муниципаль программаларын тормышка ашыруның нәтижелеләген бәяләү Тәртибе нигезендә жаваплы башкаручы тарафыннан башкарыла.

6. Муниципаль программаларга үзгәрешләр кертү, туктату тәртибе

6.1. Муниципаль программага үзгәрешләр көтәләргә мөмкин:

- жирлек бюджеты параметрларын үзгәртү, бюджеттан тыш чыганақлардан көтелә торган көрәмнәр;
- ярдәмче программаны (муниципаль программаның структур элементларын) кертү (төшөрәп калдыру) кирәклегә;
- муниципаль программаны, ярдәмче программаны яки муниципаль программаның аерым структур элементларын гамәлгә ашыру срокларын үзгәртү зарурилыгы.

Муниципаль программага үзгәрешләр кертү әлеге Тәртипнең 2-4 бүлекләре таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2. Муниципаль программага үзгәрешләр кертү турында Башкарма комитет карарлары проектларын жаваплы башкаручы әзерли.

6.3. Муниципаль программага үзгәрешләр көрткөндә түбөндөгә параметрларын үзгәртү рәхсәт ителми:

- программаның максатлары нем бурычлары;
- хисап нем аннан алдагы чорлардагы программаны финанслау күләмнәре, максатчан күрсәткечләр (индикаторлар) нем гамәлгә ашыру нәтижеләре;
- чараларны тормышка ашыру өчен инде расланган күләмнәрдән тыш өстәмә бюджет ассигнованиеләре бүлөп бирү таләп ителмөгән очрақтардан тыш, аларны тормышка ашыруга бюджет ассигнованиеләрен (яки бюджеттан тыш чыганақларны) бүлөп бирмичә чаралар кертү.

6.4. Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыруга бүлөп бирелген бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программаның ярдәмче программалары, структур элементлары арасында бүлөп бирү бары тик рәхсәт ителә.

- ағымдағы финанс елына һәм план чорына каралган бюджет ассигнованиеләре күләмнәре чикләрендә;
- әгәр күрсәтелгән бүләп биру муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренәң (индикаторларының) пландагы күрсәткечләре начарлануга, шулай ук төп чараларны, муниципаль проектларны, муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру срокларын сизелерлек арттыруга китәрмәсә;
- муниципаль программада катнашучылар һәм башкаручылар белән килештереп, аларның компетенциясә чикләрендә, һәм Башкарма комитет тарафыннан.

6.5. Муниципаль программага кертелгән үзгәрешләр муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап әзерләгәндә катнашучылар, башкаручылар һәм муниципаль программаны жаваплы башкаручы тарафыннан исәпкә алына.

6.6. Муниципаль программа түбәндәге очрақларда туктатылырга мөмкин:

- муниципаль программа максатларына ирешү;
- муниципаль программаның максатларына ирешә алмау, шул исәптән форс-мажор шартлары барлыкка килү сәбәплә;
- билгеләнгән максатларга һәм бурычларга туры килә торган яңа муниципаль программаны кабул итү, шул исәптән бер муниципаль программа чараларын икенчесенә яисә муниципаль программаларны берләштерү юлы белән.

7. Программаны тормышка ашырганда контроль һәм хисапчылык

7.1. Иске йкшөрмә авыл жирилегенәң муниципаль программалары үтөлешен Башкарма комитет контрольдә тота.

7.2. Муниципаль программаны тормышка ашыру һәм муниципаль программаны тормышка ашыру нәтижәләренәң сан һәм сыйфат күрсәткечләсенә ирешү өчен жаваплы башкаручы жаваплы.

7.3. Муниципаль программаны тормышка ашыру мониторингын тәэмин итү максатыннан муниципаль программаны жаваплы башкаручы хисап кварталыннан соң килүчә айның 25 числосыннан да соңга калмыйча Башкарма комитет бухгалтериясенә муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап жиберә, анда түбәндәге мәғлүмат булырга тиеш:

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру буюнча чаралар исемлеген үтәү турында, чараларның исемлеген, аларны үткәру срокларын, жаваплы затларны, ирешелгән нәтижәләрне, хисап датасына максатчан күрсәткечләренәң (индикаторларның) фактагы күрсәткечләрен, шулай ук хисап чорында билгеләнгән срокларда нәтижәләргә ирешелмәү сәбәпләре булган очрақта һәм хисап чорында план үтөлмәү куркынчыларын баяләү нәтижәләрен күрсәтәп:

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүнең фактагы күләмә турында, ярдәмчә программаларның структур элементлары, муниципаль программаны финанслау нәтижәләре һәм чыганақлары буюнча бүленәп;

- муниципаль программа чараларын тормышка ашыруның барышы, муниципаль программа чараларын тормышка ашыруның нәтижәләренәң жирилекнең хисап чорында социаль-икътисадый үсешенә йогынтысын нигезләү турында аналитик язма.

7.4. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы еллык хисап Башкарма комитет бухгалтериясенә түбәндәге срокларда тапшырыла:

- беренчел-очмәг артынан баручы елның 15 февраленнән дә соңга калмыйча;

- анықланған - হিসап артыннан баручы елның 1 апрелден дә соңға калмыйча.

7.5. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы еллык হিসапта булырга тиеш:

- а) হিসап чорында ирешелгән нәтижеләрнең тасвирламасы;
- б) муниципаль программаның максатчан күрсәткечләренә (индикаторларына) ирешү турында белешмәләр;
- в) муниципаль программаны гамәлгә ашыруның планы (план-графигы) нигезендә билгеләнгән срокларда үтәлгән һәм үтәلمәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) контроль вақыгалар исемлеге;
- г) билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәلمәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;
- д) муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау, шулай ук муниципаль программа нәтижеләренә ирешелмәү куркынычларын бәяләү;
- е) жирлек бюджетының бюджет ассигнованиеләрен, муниципаль программа чараларын үтәүгә бюджеттан тыш акчаларны куллану турында мәгълүматлар;
- ж) җаваплы башкаручы тарафыннан муниципаль программага көртелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат;
- з) муниципаль программаның нәтижеләлеген бәяләү;
- и) муниципаль программаны тормышка ашыруга идарә итү формаларын һәм ысулларын үзгәртү, финанслауны кыскарту (арттыру) һәм (яки) аңа төзәтмәләр көртү, аерым чараларны яки тулаем муниципаль программаны вақытыннан алда туктату турында тәкъдимнәр.

7.6. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы турында হিসап бирү сроклары җаваплы башкаручыга һәм муниципаль программада катнашучыларга муниципаль программа текстында билгеләнә.

8. Программаларны тормышка ашыру өчен җаваплылык

8.1. Җаваплы башкаручы һәм муниципаль программаларны башкаручылар аларны гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашыру өчен җаваплы.

8.2. Муниципаль программаларда катнашучылар-муниципаль программа чараларын тормышка ашыруга каралган акчаларны алучылар, гамәлдәге законнар нигезендә, бюджет акчаларын максатчан кулланмау өчен җаваплы.

Иске Икшермә авыл җирлегенә муниципаль программаларын тормышка ашыруның
нәтижәләгән бәяләү Тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль программаның нәтижәләгән бәяләү аны эшләү этабында,
шулай ук хисап чорында муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы
турындагы хисапны карау йомгаклары буенча җаваплы башкаручы тарафыннан
үткәрелә.

1.2. Муниципаль программаның нәтижәләгән бәяләү максатларында хисап
чоры итеп финанс елы таныла.

1.3. Муниципаль программаның планлаштырылган нәтижәләгән бәяләү
аны гамәлгә ашыруның бөтен чорына гамәлгә ашырыла.

1.4. Социаль һәм икътисадый нәтижәләгән критерийлары сыйфатында
муниципаль программаның җирлекнең социаль һәм икътисадый үсешенә
планлаштырылган өлеше бәяленә.

1.5. Планлаштырылган нәтижәләгән ирешү дәрәжәсен ачыклау максатыннан,
ирешелгән нәтижәләр аларның планлы кыйммәтләре белән абсолют һәм
чагыштырма тайпылышлар формалашу белән туры килә.

Тайпылышлар булган очракта (уңай һәм тискәре - 10 проценттан артык) һәр
юнәлеш буенча муниципаль программа нәтижәләгән йогынты ясаучы
факторларга анализ үткәрелә.

Муниципаль программаны тормышка ашыру нәтижәләгән йогынты ясаучы
факторлар эчкә (формалаша һәм җирлек дәрәжәсендә муниципаль программада
катнашучылар, җирле үзидарә органнары тарафыннан идарә ителә) һәм тышкы
факторларга бүленә.

Факторларның һәр төркеме өчен, эчкә һәм тышкы, аларның индексациянең
гадәти (фаразланган) кыйммәтләрдән тайпылуына йогынтысы бәяленә.

1.6. Фактор анализы нәтижәләгән буенча муниципаль программаны,
чараларны, бурычларны, максатчан күрсәткечләрнең (индикаторларның) санлы
күрсәткечләрен гамәлгә ашыру планнары (план-графиклары) үзгәрешләре, шулай
ук чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план
чорына) муниципаль программаны финанслау күләмнәренә үзгәрүе нигезленә.

1.7. Муниципаль программаны җаваплы башкаручы тарафыннан
муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү нәтижәләгән
буенча чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына)
җирлек бюджеты турында карар проектын керткән көнгә кадәр 15 эш көненнән дә
соңга калмыйча Советка финанслауны кыскарту (арттыру) һәм (яки) төзәтмәләр
кертү, тулаем муниципаль программаны, ярдәмче программаны яисә аерым
структур элементларны вакытыннан алда туктату турында тәкъдим Башкарма
комитет бухгалтериясенә җибәрелгән мөмкин муниципаль программа ярдәмче
программалары.

Күрсәтелгән тәкъдимне яклар тарафыннан аларны туктату турында килешү
(шартнамәләр, килешүләр) булганда җибәргән очракта, чираттагы финанс елына
(чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль бюджет турында карар

проекттыңда жирилек бюджеттының чыгым йөкләмәләре барлыкка килүгә сәбәп булмаган суд карарлары үтәлмәгән очракта, күрсәтелгән йөкләмәләргә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре һичшиксез каралырга тиеш.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү критерийлары

2.1. Муниципаль программаның нәтижәләгән критерийлары булып тора:

- муниципаль программаның жирилекнең социаль-иқтисади үсеш өстәллекләре системасына туры килүе (К 1);
- муниципаль программада хәл итү шарты программа методын куллану булган бурычлар булу (К 2);
- муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) һәм нәтижәләгән индикаторларын эшләү дәрәжәсе (К 3);
- муниципаль программаны финанс белән тәмин итү дәрәжәсе һәм аның структур параметрлары (К 4);
- муниципаль программаның үтәлешен контрольдә тотуны һәм идарә итүне оештыру (К 5).

2.2. Муниципаль программаның нәтижәләгән критерийларының әһәмияте балларда исәпләнә

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАЛАРНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ
НӘТИЖӘЛӘГӘН БӘЯЛӘУ СИСТЕМАСЫ

Критерий	Критерийның исеме	Критерийның эчтәлегә	Баллар
К1	Жирилекнең социаль-иқтисади үсеш приоритетларын системасына туры килү	1. Проблема муниципаль дәрәжәдәгә норматив хокукий актлар белән жирилекнең социаль-иқтисади үсешенә хәл ителә торган, илуп исәптән программа методлары белән хәл ителә торган һәм гамәлдә булган яки эшләнә торган бер яки берничә федераль, региональ һәм муниципаль программаларның проблемалы өлкәсенә туры килә	10
		2. Проблема муниципаль дәрәжәдәгә норматив хокукий актлар белән жирилекнең социаль-иқтисади үсешенә өстәллекле бурычларына кертелмәгән, әмма әһәмияте (10 һәм андан да күбрәк) регион буенча устанача яки уртанча күрсәткечләрдән начарлану ягына һәм (яки) уңайсыз динамикага ия булган күрсәткечләр белән характерлана	5
		3. Проблема муниципаль дәрәжәдәгә норматив хокукий актлар белән жирилекнең социаль-иқтисади үсешенә өстәллекле бурычларына кертелмәгән һәм программа документның материалларын уңайсыз	0

		тенденциялар турында бер генә нәтижә ясарга мөмкинлек бирми	
K2	Программаның хәл итү шарты булып программа методын куллану торган бурычларны программага кую	1. Муниципаль программаларны эшләү турында таләпләр (тәкъдимнәр) билгеләнгән Россия Федерациясә Бюджет системасының башка дәрәжәдәге бюджетара трансфертын бирү турында федераль һәм (яисә) региональ программаларның шундый ук максатчан юнәлештәге булуы	10
		2. Программа документы критерийга туры килә, әмма чаралар исемлегендә җаваплы башкаручының, башкаручыларның һәм анын карамагындагы учреждениеләрнен административ-хүкәләк эшчәнлеген характерлаучы күрсәткәнләр (шул исәптән Финанс сәс) исәпләү күләм (10 һәм аннан күбрәк процент) тәшкил итә. Муниципаль программа чараларының бер елгә бәяләү муниципаль программалау чараларының кабатлану билгеләре бар	5
		3. Программа документлары критерийга туры килми	0
		Программа документында журналларга органнар эшчәнлеген финанс белән тәмин итүгә чыгымнар каралган	
K3	Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләрен (индикаторларын) һәм нәтижәләлек индикаторларын әшкәртү дәрәжәсә	1. Программада билгеләнгән таләпләргә туры килә торган муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) һәм нәтижәләлек индикаторлары булу, программаны гамәлгә ашыру эллари буюнча күрсәткечләр динамикасы турында мәгълүмат булу. Статистик күзәтү мәгълүматлары булмаган очракта күрсәткечләрнен кыйммәтләрен исәпләү һәм бәяләү методикасы эшләнде	10
		2. Программада муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) һәм нәтижәләлек индикаторлары бар. Программада күрсәтелгән күрсәткечләргә кыйммәтләрен исәпләү һәм бәяләү методикалары юз	5
		3. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) һәм нәтижәләлек	0

		индикаторлары күк	
K4	Муниципаль программаны финанс бөлөн тээмин итү дөрөжөсө нем аның структур параметрлары	1. Муниципаль программаны финанслау барлык чыганактардан (фактта) исәп-хисап өһөмиятеннен 30 проценттан артык тээмин ителгән	10
		2. Муниципаль программаны барлык чыганактардан финанслау 60 проценттан алып 30 процентка кадәр тээмин ителгән	5
		3. Муниципаль программаны финанслау барлык чыганактардан (фактта) исәп-хисап өһөмиятеннен 50 проценттан до килсәк тээмин ителгән	0
K5	Муниципаль программаның үтәлешен контрольде тотуны нем идәрә итүне бештыру	1. Программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисап тар билгеләнгән таләпләргә нем күрсәтмәләргә туры килми нем өшкөртмәләргә тиеш	10
		2. Программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисап тар күләмдә мәгълүмәт юк бу программаны гамәлгә ашыру барышына объектив бәя бирүне кыенлаштыра	5
		3. Программаны тормашка ашыруның барышы турындагы хисап билгеләнгән таләпләргә нем күрсәтмәләргә туры килми нем өшкөртмәләргә тиеш	0

2.3. Муниципаль программаның (К) нәтижәләргә бәяләүнең йомгаклау күрсәткече критерийлар буенча алынган бәяләр нигезендә формула буенча исәпләнә: $K = K1 + K2 + K3 + K4 + K5$.

2.4. Муниципаль программаның нәтижәләргә бәяләүнең йомгаклау күрсәткеченең өһөмияте түбәндәге шкалада бәяленә:

К интеграль күрсәткечнең гомуми әһәмияте	Программаның сыйфат характеристикасы
45-50 балл	Нәтижәле
35-45 балл	Җитәрлек нәтижәле, ләкин яңартуны таләп итә
25-35 балл	Аз нәтижәле, шактый эш башкаруны таләп итә
25 баллдан да азрак	Нәтижесез, тугагылырга тиеш